

Matan Torah: Natural Disaster or Paradise on Earth?

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף נב עמוד א
וספדה הארץ משפחות משפחות לבד משפחת בית דוד לבד ונשיהם לבד... הא הספידא מאי עבידתיה? פליגי בה רבי דוסא ורבנן. חד אמר: על משיח בן יוסף שנהרג, וחד אמר: על יצר הרע שנהרג... אלא למאן דאמר על יצר הרע שנהרג - האי הספידא בעי למעבד? שמחה בעי למעבד! אמאי בכו? - כדדרש רבי יהודה: לעתיד לבא מביאו הקדוש ברוך הוא ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים. צדיקים נדמה להם כהר גבוה, ורשעים נדמה להם כחוט השערה. הללו בוכין, והללו בוכין. צדיקים בוכין ואומרים: היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה! ורשעים בוכין ואומרים: היאך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה! ואף הקדוש ברוך הוא תמה עמהם, שנאמר כה אמר ה' צבאות כי יפלא בעיני שארית העם הזה בימים ההם גם בעיני יפלא. אמר רבי אסי: יצר הרע, בתחילה דומה לחוט של בוכיא, ולבסוף דומה כעבותות העגלה, שנאמר הוי מושכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה

תהלים פרק נ

(טז) וְלִרְשָׁע אָמַר אֱלֹהִים מַה לָּךְ לִסְפֹּר חֻקֶי וּתְשֵׂא בְרִיתִי עָלַי פִּיךָ:

תנא דבי אליהו אליהו זוטא (איש שלום) פרשה יד
מנין, תדע לך שכן, שאין ישראל נגאלין לא מתוך הצער ולא מתוך השעבוד, לא מתוך הטילטול ולא מתוך הטיורוף ולא מתוך הדחק, לא מתוך שאין להם מזונות, אלא מתוך עשרה בני אדם שהן זה אצל זה, והיה אחד מהן קורא לחבירו ואין קולו נשמע, שנאמר ובהר ציון תהיה פליטה והיה קודש וגו' (עובדיה א' י"ז), שכן מצינו באבותינו הראשונים שלא נגאלו ממצרים אלא מתוך הטובה, ולא הגיעו (לתוך) [לסוף] ארבעים יום עד שבאו לידי שעה אחת, עשו תורה כל ימיהם לא נאמר בהם שמעתי את תלונות בני ישראל, ירדו לידי תרעומת שעה אחת ונאמר בהן שמעתי את תלונות בני ישראל (שמות ט"ז י"ב)

שמחת הרגל להחיד"א לימוד ב'

וכו' כגזר סִינַי וְהוֹרֵת הַתּוֹרָה וְנִחַךְ כְּעַר כְּגַד סָדֵר זִרְעִים
סִילְטֵנֵר הַאֲדָם לַחֲרוֹשׁ וְלִצְרוֹעַ וְלִקְטָר לְזִחְתוֹלְהַנֵּר וְכִיּוֹלָא
וְנִחַךְ דוֹחַק כְּגַד סָדֵר וְנִעַד דִּהוּא זֶמֶן שְׁעִמָּה וְהִיא לְרִיךְ
עֹשֶׂר לְהִיּוֹת שְׁנִיחָה כְּרֵאוּי וְכִלְפֵי לִיא יִלְמְדוּ וְנִחַךְ דוֹחַק
וְנִחַךְ טִלְטוֹל כְּגַד סָדֵר כְּשִׁים דְּטִלְטוֹלָא דְגַנְרָא קְשָׁה
עֲדֵיחִיחָא וְנִעַנְדוּר הַאֲשָׁה וְיִלְדִיהָ לְזִנְסָה לְרִיךְ טִלְטוֹל לְלַכְתָּ
לְחֵיחִיחָה לְהַנְיָא עֲרַף לְבִיחָה • וְנִחַךְ שִׁינָה לְהַסֵּ וְנִחַכּוֹת
כְּגַד סָדֵר חֵיקִין דְּלִין חֵק גְּדוֹל וְחֵסְרוֹן כִּיֵּס קְשָׁה וְלִין
לְחַס וְלִין מֵיֵס וְנִחַךְ שְׁעַנְדוֹר כְּגַד קְדָשִׁים דְּעַל יְדֵי
הַשְׁעַנְדוֹר וְנִלְכִיּוֹת אִו שְׁעַנְדוֹר אַחַר כְּתַחֲלִלָה קְרוֹשָׁת יִשְׂרָאֵל
וְנִחַךְ עֲנוֹף (לְדַעַת הַשִּׁיךְ וְהַרְיָצָה יְדֵי אֱלֹהֵינוּ) כְּגַד סָדֵר
טֵהֲרוֹת צִמְקוֹס טֵהֲרִיה עֲטוֹף :

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף לב עמוד א
אמר רבי פרנך אמר רבי יוחנן: כל האוחז ספר תורה ערום נקבר ערום. - ערום סלקא דעתך? אלא אימא: נקבר ערום בלא מצות. - בלא מצות סלקא דעתך? - אלא אמר אביי: נקבר ערום בלא אותה מצוה

ספר תפארת ישראל פרק יג

מכל מקום הדברים מבוארים, כי התורה הזאת גבוה על גבוה, ומדרגה על מדרגה יש לה, עד עולם הבא. והרי התבאר כל הדברים, שאף אם נראים דברי תורה כדברים פחותים מאד, עם כל זה מגיעים עד עולם הבא. והרי למוד התורה מתיחס אל האדם; כי כמו שהאדם, אף שהוא בעולם הזה הגשמי, [ו]הוא בשר ודם, זוכה לעולם הבא שהוא מסולק מן הגשמי. כך התורה, עם שהאדם מתעסק בדברים שהם גשמיים, והם המצות, יגיע על ידי זה אל המעלה העליונה, שהוא פנימית התורה, ודבק בשם הזה, הם סודי התורה. ולפיכך העוסק בתורה, העסק הוא בדברים גדולים. כי אין לך לומר כי כאשר יעסק בדברים הגשמיים, כמו נזק שור ובור וכיוצא בזה, שאין לו עסק בדברים הפנימיים. שאם כן האדם שהוא עומד בעולם התחתון, אין לו חלק בעולם העליון הנבדל. רק שצריך לומר כי הנשמה הנבדלת עומדת בגוף, ומכל מקום יש לה דביקות למעלה עד עולם העליון. וכך כאשר עוסק בדברים הגשמיים, יש לו דבקות בפנימיות התורה, ומגיע עד עולם העליון.

ועם כי לפי מחשבותיהם שיש יתרון לחכמות מה שהם מעיינים בדברים הגדולים והחשובים, ואילו התורה אינה מעיינת בדברים החשובים. הרי התבאר הפך זה, כי התורה עם שנראים דבריה בדברים השפלים, הרי התורה הזאת מתקשרת עם פנימיות התורה, והנה עיון התורה בדברים הגדולים על כל שאר החכמות. ואף אם אין הדברים הגדולים ידועים אל המשיג, מכל מקום המלבוש קרוב אל הגוף, והגוף הוא קרוב אל הנשמה, עד שהכל מתחבר ומתדבק בהשגה עליונה. ובזה יש דבקות לאדם במדרגה היותר עליונה, היא מדרגת עולם הבא. ויש לאדם למוד כפי ערך האדם; אשר הוא גם כן האדם גשמי, ועם כל זה מצד הנשמה יש לאדם דבקות למעלה למעלה. וכן כאשר עוסק בדברים שהם גוף, מתחבר תורה זאת בהשגה עליונה, ובזה הותרה השאלה גם כן. הרי לפניך דברים נכבדים ויקרים מאד, ששוב לא יהיה לך ספק כי מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו אשר נתן השם יתברך לנו העסק בתורה.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף פח עמוד ב
ואמר רבי יהושע בן לוי: מאי דכתיב יאלחיו כערוגת הבשם - כל דבור ודבור שיצא מפי הקדוש ברוך הוא נתמלא כל העולם כולו בשמים. וכיון שמדיבור ראשון נתמלא, - דיבור שני להיכן הלך? - הוציא הקדוש ברוך הוא הרוח מאוצרותיו, והיה מעביר ראשון ראשון, שנאמר יבשפתותיו שושנים נוטפות מור עבר, אל תקרי שושנים אלא שושנים

עיה איה ברכות ה.

וא"י ועוה"ב. יש מעלות שהן בטבע האדם, לפי שורש יצירתו באשר הוא אדם, להשיגן. וכיון שהן שוות לטבע א"צ יסורין כדי לזכות אליהן. אמנם לזכות למעלה שהיא חוץ לטבע, ולמעלה מן הטבע, אין כוחות הגוף שהם טבעיים מוכנים לזה כ"א ע"י יסורין. כענין הנבואה שכשהיתה חלה, היו אבריהם מתפרקים, כמו שביאר הרמב"ם ביסוה"ת¹ וכמו שהפסוקים מורים בדניאל² ועוד במקומות רבים, והכל מפני שהנבואה היא מעלה עליונה חוץ לטבע, אין הגוף הטבעי מקבלה כ"א ע"י יסורים, שיותש חילו וישבר. ע"כ אלו הג' מעלות הן כולן למעלה מן הטבע. והנה האדם מורכב משכל, גוף ונפש. ומצד שלשתם יוכל להיות

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת חגיגה פרק ב
א"ר יוסי בי רבי בון דוד מת בעצרת והיו כל ישראל אוננין והקריבו למחר

תלמוד בבלי מסכת שבת דף ל עמוד א-ב
ודקאמר שלמה כי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת - כדרב יהודה אמר רב, דאמר רב יהודה אמר רב: מאי דכתיב הודיעני ה' קצי ומדת ימי מה היא אדעה מה חדל אני, אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, הודיעני ה' קצי! אמר לו: גזרה היא מלפני שאין מודיעין קצו של בשר ודם. ומדת ימי מה היא? - גזרה היא מלפני שאין מודיעין מדת ימיו של אדם. ואדעה מה חדל אני - אמר לו: בשבת תמות. - אמות באחד בשבת! - אמר לו: כבר הגיע מלכות שלמה בנך, ואין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא. - אמות בערב שבת! - אמר לו: יבכי טוב יום בחצריך מאלף. טוב לי יום אחד שאתה יושב ועוסק בתורה מאלף עולות שעתיד שלמה בנך להקריב לפני על גבי המזבח כל יומא דשבתא הוה יתיב וגריס כולי יומא, ההוא יומא דבעי למינח נפשיה קם מלאך המות קמיה ולא יכיל ליה, דלא הוה פסק פומיה מגירסא. אמר: מאי אעביד ליה? הוה ליה בוסתנא אחורי ביתיה, אתא מלאך המות סליק ובחיש באילני, נפק למיחזי. הוה סליק בדרגא, איפחית דרגא מתותיה, אישתיק ונח נפשיה. שלח שלמה לבי מדרשא: אבא מת ומוטל בחמה, וכלבים של בית אבא רעבים, מה אעשה? שלחו ליה: חתוך נבלה והנח לפני הכלבים, ואביך - הנח עליו ככר או תינוק וטלטלו. ולא יפה אמר שלמה אכי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת?